Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 2 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 109 Sâmbătă 26 Aprilie 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN ŢARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

NEVOIA PIEŢII ORGANIZATE

După frământări şi oarecari emoţii, prin care au trecut gospodarii creştini în primele zile ale săptămânii destinate cumpărăturilor de sărbători, puţini vor fi fost, până în ziua ajunului, cei rămaşi cu aprovizionările de Paşti nepuse la punct.

Până la urmă, s'a găsit, adică, tot necesarul pregătirilor de sărbători: ouă, carne de miel, carne de viţă şi de porc, făină, zahăr, ulei, drojdie de bere, ba, în ultima zi şi-a făcut apariţia chiar şi untul presat, ce nu se mai văzuse pe piaţă de câteva săptămâni.

Publicul nostru a fost, totuşi, agitat şi îngrijorat că va rămânea fără provizii de sfintele Paşti. El s'a năpustit asupra magazinelor, cu o săptămână înainte de data pregătirilor obicinuite, întreţinând singur atmosfera de alarmă, care n'a făcut decât să îngreuneze şi mai mult aprovizionările şi să provoace atâtea neplăceri şi negustorilor şi autorităţilor şi lui însuşi.

Fapt e că măsurile luate de autorităţi au asigurat până la urmă piaţa cu mărfurile necesare; singura observaţie de făcut ar fi doar că sosirile pe piaţă şi punerea în vânzare trebuiau să înceapă cu 2—3 zile mai de vreme, ceeace ar fi înlăturat îngrămădeala şi nervozitatea din zilele de Joi, Vineri şi Sâmbătă, datorită tocmai întârzierii distribuirii către negustori a făinii, drojdiei de bere, a zahărului şi uleiului, cum şi a tăierii cărnei de vită şi de porc Aceste întârzieri au deşteptat în public temeri nejustificate, împingând pe cei mai mulţi să depăşească cu mult trebuinţele imediate, spre a'şi asigura rezerve pentru mai multă vreme.

Comerţul şi în genere aprovizionarea pieţii cu cele necesare consumului pot funcţiona în condiţiuni satisfăcătoare sub regim dirijat, cu o condiţie: ca să dispui de organe pregătite, întâi, pentru achiziţionarea şi colectarea mărfurilor dela producător; al doilea, de mijloace de transport îndestulătoare şi la timp; al treilea, de centre de depozitare şi de distribuţie pe pieţele de mare consum, care, prin reţeaua comerţului de detaliu sau a cooperativelor ori altor oficii de desfacere, să asigure acoperirea cererilor. Iar la articolele unde disponibilităţile sunt mai reduse, raţionarea vânzării la cantităţi rezonabile pe cap de persoană sau pe familii, este de natură să aducă corectivul necesar.

Noi suntem abia în faza începătoare în ce priveşte aplicarea măsurilor de reglementare a aprovizionării pe baze dirijate. Iar greutăţile ce se ivesc se datoresc lipsei aproape totale de organizare a centrelor şi a factorilor de producţie pe deoparte şi a lipsei contactului direct şi organizat al acestora cu centrele şi organizaţiile de desfacere. Acest contact se făcea mai înainte prin intermediari particulari, cari, încurajaţi de câştigurile pe care piaţa liberă le putea asigura atât la procurarea mărfii pe preţuri scăzute la producător, cât şi la desfacerea ei pe preţuri ridicate către consumator, se dădeau peste cap şi izbuteau să găsească marfa la sursele ei cele mai depărtate şi mai dificile, spre a o scoate apoi la vânzare.

Am fi fost îndreptăţiţi să credem că, în urma înlăturărei intermediarilor particulari, funcţiunea aceasta de punere în corespondenţă a producătorilor cu consumatorii era normal să fie îndeplinită de cooperaţie sau direct de organizaţiile producătorilor înşişi. Nu tăgăduim, că unele începuturi se înregistrează şi în această privinţă: astfel, acum de sărbători, aprovizionarea cu miei a fost în bună parte asigurată de Sindicatul oierilor din Constanţa (peste 20.000 de miei), iar aprovizionarea cu ouă şi păsări s'a făcut prin asociaţiile crescătorilor de păsări şi colectorilor de ouă din Banat şi Transilvania.

Am dori să vedem, însă, mai ales unităţile cooperative din tot cuprinsul ţării organizându-se şi activând temeinic în această direcţie. Ele sunt cele mai indicate să valorifice produsele ţărăneşti: lapte, unt, brânzeturi, păsări, untură, conserve din carne de porc, fructe, miere, peşte, desvoltând astfel comerţul satelor cu oraşele.

Numai sprijinită pe o reţea organizată a producătorilor şi a centrelor de producţie, cum şi pe o puternică reţea de colectare şi distribuţie, în centrele de desfacere, se va putea asigura ţării o aprovizionare satisfăcătoare în împrejurările grele de azi. Dirijarea implică organizare, căci ce-ai putea dirija într'o piaţă şi într'o economie dezorganizate?

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

OPERAŢIILE MILITARE ŞI AERIENE DIN GRECIA ŞI AFRICA

de R. SEIŞANU

In cursul zilei de Miercuri trupele germane, care operează în şesul Tesaliei, au înaintat spre sud-est de oraşul Lamia, în direcţia faimosului defileu al Thermopylelor, unde au întâlnit şi atacat ariergărzile forţelor britanice. Pe când trupele germane dela aripa stângă caută să forţeze trecerea prin defileul Thermophyle spre a pune stăpânire pe coasta mării Egee, mai la vest o coloană germană moto-mecanizată, întărită cu unităţi de infanterie şi artilerie, înaintează pe şoseaua Lamia-Pireu în direcţia Livadia.

In regiunea Epirului, trupele greceşti dela aripa stângă, care s'au retras de pe frontul albanez, fiind ameninţate să fie încercuite de grupul diviziilor germane ce au trecut munţii Pindului spre vest de Ianina şi de grupul de divizii italiene din armata IX-a dela nord, au capitulat.

Frontul greco-britanic s'a scurtat mai pronunţat, în urma pierderii Epirului: el se sprijinea Miercuri, la vest, pe coasta mării Ionice, nord de Preveza şi Arta; la centru, pe înălţimile munţilor Etolia şi Eta şi la est, pe defileul Thermopyle — coasta mării Egee.

Armatele aliate greco-britanice apără acum Grecia centrală şi Peloponezul, în condiţii destul de grele, dar cu aceeaş îndârjită rezistenţă, pe care au subliniat-o comunicatele marilor cartiere german şi italian, de repetate ori.

Se anunţă că s'au luat măsuri de evacuarea autorităţilor elene din Atena. Regele Gheorghe şi guvernul elen se vor stabili în insula Creta, la Canea, care este o importantă bază navală şi aeriană în Mediterana orientală.

In cursul zilei de Miercuri, avioanele de luptă germane au atacat şi avariat, în apele mării Egee, mai multe vase greceşti şi au bombardat câteva baze aeriene.

O formaţiune aeriană specială germană, sub comanda generalului Loehr, are misiunea să opereze în spaţiul maritim al Greciei, spre a supraveghea şi turbura navigaţia vaselor de transport şi de război, greceşti şi engleze.

Miercuri ministrul Greciei de la Sofia a predat o notă ministrului afacerilor străine al Bulgariei, în care se anunţă ruperea relaţiunilor diplomatice între Grecia şi Bulgaria, în urma trecerei trupelor bulgare pe teritoriul Traciei şi Macedoniei greceşti.

De câteva zile, o formaţiune puternică navală britanică se află la Gibraltar. Prezenţa ei în acest punct strategic important este pusă, de unele cercuri politice din Londra şi de presa engleză, în legătură cu eventualitatea unui ajutor activ, sau pasiv al Spaniei dat Germaniei, în cazul unei treceri de forţe armate germane prin Spania spre Gibraltar. Această acţiune militară ar fi în legătură cu aceea ce va întreprinde-o Germania în cealaltă parte a Mediteranei, în regiunea canalului de Suez. După ziarul englez „Times", dacă Spania va adera la pactul tripartit şi va îngădui trecerea forţelor germane pe teritoriul său, cu destinaţia Gibraltar, — forţele acelea le evaluează la cinci divizii — iar Franţa va fi şi ea dispusă să acorde anumite avantagii Germaniei, în posesiunile sale din Africa de nord, reese că Germania urmăreşte să-şi creeze o situaţie dominantă în Mediterana Occidentală.

Alte ziare engleze atribue Germaniei planul de a pune stăpânire pe Egipt (canalul de Suez) şi Irak (regiunea petroliferă Mossul), ca să poată astfel sfărîma blocusul britanic şi să urmărească în condiţii mai bune „bătălia decisivă din Atlantic"; dar Marea Britanie, cu ajutorul Statelor-Unite, vor căuta să zădărnicească executarea acestui plan.

In ultimele zile, s'a răspândit ştirea că guvernul Iranului ar fi efectuat concentrări de trupe în zona frontierei de nord irano-sovietice şi comunicaţiile terestre şi aeriene cu U.R.S.S. ar fi întrerupte. Legaţiunea Iranului din Vichy a desminţit aceste ştiri, care nu corespund situaţiei reale.

In legătură cu trecerea trupelor britanice în Irak, — trecere care s'a efectuat în zilele de 17 şi 18 Aprilie a. c. pe la Basra (Basorah), — guvernul din Teheran a confirmat într'un comunicat acest fapt. Reaminteşte că trecerea forţelor britanice în acest stat s'a făcut cu autorizaţia sa şi în conformitate cu tratatul anglo-irakian încheiat la 21 Iunie 1940. Se adaugă în acelaş comunicat că guvernul din Teheran nu va admite niciodată să fie nesocotite drepturile de suveranitate ale Irakului.

In Africa de nord, trupele britanice dela Tobruk au făcut o nouă ieşire din zona fortificată, dar au fost respinse de unităţile blindate germano-italiene. In Abisinia centrală se dau lupte în sectorul Dessie.

GRECIA PITOREASCĂ

Portul Naxos, capitala insulei cu acelaş nume.

NOUA ORDINE IN BALCANI

de N. BATZARIA

Care şi cum va fi noua ordine politică şi teritorială în Peninsula Balcanică?

Intrebării nu i se poate da pe pe acum un răspuns precis. E drept că a şi luat fiinţă statul croat, însă teritoriile ce urmează să intre în mod definitiv între graniţele acestui stat, nu fac propriu zis parte din ceeace se înţelege prin Peninsula Balcanică. Aceeaşi observaţie este valabilă şi pentru partea din teritoriul iugoslav ocupată de trupele ungare.

O nouă delimitare a frontierelor între statele din Peninsulă, precum şi stabilirea unui nou statut politic şi naţional sunt chestiuni a căror rezolvare urmează să se producă într'un viitor, care nu este îndepărtat. Cel puţin, aşa se anunţă.

In aşteptarea acestei rezolvări, a intervenit un fapt, care a prilejuit rândurile de faţă. Aşa ,potrivit unui scurt comunicat oficial, de care am luat cunoştinţă prin postul de radiodifuziune dela Sofia, trupele bulgare au fost autorizate de înaltul comandament german, să ocupe unele localităţi din Serbia de Sud şi din Macedonia. Nu este vorba de o ocupaţie definitivă, ci, aşa cum se precizează în comunicat, cu misiunea specială de a asigura ordinea şi liniştea.

In consecinţă, trupele bulgare, trecând frontiera Bulgariei, au ocupat, între altele, — desigur, fără nici o luptă şi piedică — oraşele Ţaribrod, Pirot şi Scoplie (Usküb). Din aceste trei oraşe, Ţaribrod aparţinuse Bulgariei încă dela constituirea în anul 1878 a statului bulgar şi fusese luat de Iugoslavia prin tratatul dela Versailles. Oraşul Pirot, importantă staţie de cale ferată pe linia Sofia-Niş, aparţinea Iugoslaviei tot din anul 1878, adică dela tratatul dela Berlin. Inainte de această dată, oraşul Pirot, ca şi oraşele Niş, Vrania, Lescovaţ din partea de miazăzi a Serbiei, făceau parte — şi aceasta timp de secole, — din Turcia Europeană.

Revendicările bulgarilor asupra oraşului Pirot — precât ştim, au aceleaşi revendicări şi asupra celorlalte trei oraşe menţionate — se întemeiază pe origina etnică a populaţiei, care ar fi bulgară.

Cât despre Scoplie, după Salonic, oraşul cel mai important al Macedoniei, fusese cucerit de la turci şi anexat de sârbi după războaiele balcanice din anii 1912—13.

Să nu uităm că Scoplie sau Usküb, cum îi spuneau turcii şi toate popoarele din Occident, este o alteraţie a vechiului nume roman Scubi şi că Scubi a fost locul de naştere al împăratului Justinian. De altfel, în cinstea acestui împărat, oraşului i se dăduse numele de „Prima Justiniana". Acestui oraş, Justinian i-a dus mult de grije şi l-a mărit simţitor. Şi astăzi, podul cel mai bine făcut şi mai solid peste fluviul Vardar, care străbate oraşul, a fost construit în timpul domniei lui Justinian.

Ocuparea de către trupele bulgare în condiţiunile arătate mai sus a oraşelor de care am pomenit şi a altor localităţi şi ţinuturi a fost un prilej ca, alături de manifestaţiile de bucurie, atât prin presă, cât şi prin cuvântările rostite la postul de radiodifuziune dela Sofia, bulgarii să anunţe întemeierea iminentă a unei Bulgarii, care să se întindă dela Dunăre la Marea Egee şi dela Marea Neagră la lacul Ohrida.

Nu putem şti de pe acum în ce măsură aceste dorinţi şi aspiraţiuni vor fi îndeplinite. Ţinem însă să spunem şi să accentuăm că şi noi, românii, suntem prezenţi în acele teri-

(Continuare in pag. 2-a)

ARMATA GREACĂ DIN EPIR ŞI MACEDONIA A CAPITULAT

Berlin 23 (Rador). — **Comandamentul suprem al armatei germane anunţă din cartierul general al Fuehrerului:**

Armata greacă din Epir şi Macedonia, încercuită de trupele germane şi italiene, a depus armele, fără condiţii.

*

Berlin 23 (Rador). — O notă oficioasă anunţă că armata greacă din Epir a capitulat.

Actualmente se fixează condiţiile capitulării în amănunte, între comandamentul german şi italian deoparte şi comandamentul grec, de altă parte.

Nu s'a publicat încă un comunicat german oficial, dar el este aşteptat în curând.

CUM S'A FACUT CAPITULAREA

Roma, 23 (Rador). — **Predarea fără condiţii a armatelor greceşti din Epir şi Macedonia a fost oferită de o delegaţie, alcătuită dintr'un colonel şi doi alţi ofiţeri superiori.**

Parlamentarii s'au prezentat, cu drapelul alb, la avantgărzile italiene ale unei divizii care opera în Epirul central, cerând să parlamenteze cu comandamentul italian.

Parlamentarii au fost însoţiţi de ofiţeri italieni până la sediul comandamentului, unde au oferit capitularea, fără condiţiuni, a celor două armate.

LA CAT SE RIDICA EFECTIVELE ARMATELOR CAPITULATE

Roma 23 (Rador). — După ştiri demne de crezare, armatele greceşti cari au capitulat în Epir şi Macedonia sunt compuse din 16 până la 18 divizii, adică grosul armatei greceşti.

SOLDAŢII GRECI CARI DEPUN ARMELE SE VOR PUTEA INAPOIA LA CAMINURILE LOR

Roma, 23 (Rador). — *In cercurile bine informate din Roma şi din Berlin se spune că soldaţii greci cari depun armele în mâinile învingătorului, se vor putea întoarce la căminurile lor.*

Această dispoziţiune dovedeşte că puterile Axei ştiu să facă deosebire între clica conducătorilor aservită intereselor Marei Britanii, care a târât Grecia în lupta dezastroasă şi fără sorţi de izbândă împotriva lor şi poporul care a avut de suferit sângeroasele consecinţe ale acestei conjuraţii.

Răspunsul M. S. Regelui-Impărat

Victor Emanuel al Italiei la telegrama de felicitare a M. S. Regelui Mihai I

La telegrama adresată Regelui-Impărat Victor Emanuel, cu prilejul aniversării fondării Romei, Majestatea Sa Regele Mihai I a primit următorul răspuns:

MAJESTAŢII SALE REGELUI MIHAI I

Foarte mişcat pentru amabilele felicitări. sunt bucuros de a răspunde, la rândul meu, Majestăţii Voastre, cu cele mai cordiale sentimente.

VICTOR EMANUEL

GRECIA RUPE RELAŢIILE DIPLOMATICE CU BULGARIA

Sofia, 23 (Rador). — **Agenţia bulgară transmite:**

Astăzi Miercuri, ministrul Greciei la Sofia a remis în numele guvernului grec o notă adresată ministrului afacerilor străine al Bulgariei prin care i se anunţă că Grecia rupe relaţiunile diplomatice cu Bulgaria.

O comunicare din sursă autorizată germană în legătură cu capitularea armatei elene

Berlin, 23 (Rador). — **Din sursă autorizată se comunică:**

Prin capitularea celor două armate elene — armata Epirului şi armata Macedoniei — campania din Balcani este principial terminată.

Această constatare a fost făcută Miercuri în cercurile autorizate de faţă fiind reprezentanţii presei.

Nu este de aşteptat un al doilea Dunkerque pentru bunul motiv că el este pe punctul de a fi realizat.

Pierderile suferite până acum de flota de vase de transport britanice — se declară în acele cercuri — în luptele împotriva Greciei sporesc mereu şi se apropie de pe acum în mod îngrijorător de pierderile dela Dunkerque.

Se declară în aceste cercuri că avioanele de luptă germane au distrus dela 16 la 22 Aprilie, fie în porturile elene, fie în convoiurile navigând în larg, vase de transport britanice cu o deplasare de peste 152.000 tone; de asemenea au fost avariate 37 de vase, unele având o deplasare de peste 10.000 tone, unele dintre ele atât de grav încât nu vor mai putea fi utilizate decât mult mai târziu.

Pierderile suferite de germani în cursul campaniei din Balcani sunt — s'a subliniat în aceste cercuri — extrem de reduse cu toată înviersunarea luptelor. S'a afirmat că sunt de aşteptat cifre proporţional inferioare celor din campaniile din Polonia, Norvegia, Olanda, Belgia şi Franţa.

REGELE GEORGE ŞI GUVERNUL GREC AU SOSIT IN INSULA CRETA

Atena 23 (Rador). — Postul de radio Atena anunţă că Regele George şi guvernul elen au sosit în insula Creta.

*

New-York, 23 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

Se anunţă din Atena că Regele George al Greciei înainte de a părăsi capitala cu destinaţia Insula Creta a transmis către poporul grec următorul mesaj:

„Aprele împrejurări ale războiului ne obligă să părăsim Atena impreună cu guvernul legal al ţărei şi să transferăm capitala în Candia".

Răspunsul guvernului român

la provocările presei maghiare

Intreaga presă românească a publicat Miercuri protestul guvernului nostru împotriva noilor atacuri pornite de câteva zile de presa maghiară contra României.

Răspunsul demn al guvernului român a fost provocat în urma călcării de către presa dela Budapesta a obligaţiilor luate şi a dreptului de respect şi curtoazie dela care noi niciodată nu ne-am abătut.

S'au încercat în mod cu totul perfid însinuări în privinţa loialităţii politicii noastre externe.

Considerăm acest răspuns, asupra căruia e de prisos să facem un comentariu mai amplu, ca demn de admirat prin decenţa, corectitudinea şi eleganţa lui, mai ales că trebue să avem în vedere că vecinii noştri au fost aceia cari au dat totdeauna dovadă de lipsuri isbitoare, în ce priveşte aceste calităţi.

Senatorul Weehler

impotriva măsurii de a permite vaselor americane să navigheze in Marea Roşie

Washington, 24 (Rador). — **Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite următoarele:**

In cursul unei întruniri a partizanilor ne-intervenţiunei ţinută la Milwaukee impotriva măsurilor guvernului care permite vaselor americane să navigheze în Marea Roşie, senatorul Weehler a declarat că această măsură adoptată tocmai în momentul când forţele Axei se apropie de Canalul de Suez, dezminte promisiunile solemne ale d-lui Roosevelt, de a ţine vapoarele americane departe de zona de luptă şi sporeşte pericolul intrărei Statelor Unite în război.

Soldaţi români ciocnind ouă roşii de Paşti cu camarazii lor germani.

Tancuri germane în deşertul Libiei.